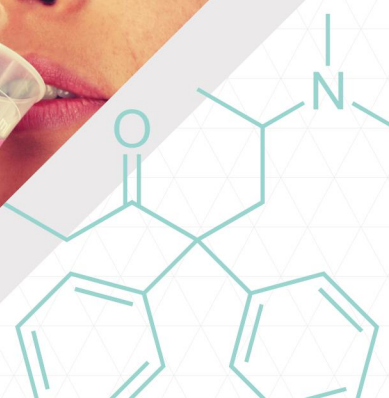


# TOT CE TREBUIE SĂ CUNOAȘTEȚI DESPRE TRATAMENTUL FARMACOLOGIC CU METADONĂ

*Informație  
pentru pacienți*



**UNODC**  
United Nations Office on Drugs and Crime



  
Dispensarul Republican  
de Narcologie

## Cuprins:

Ce reprezintă tratamentul farmacologic cu metadonă (TFM)	3
Tot ce trebuie să cunoașteți despre tratamentul farmacologic cu metadonă .....	4
Date despre metadonă .....	5
Cum să începeți tratamentul farmacologic cu metadonă ...	6
Dacă ați decis că tratamentul farmacologic cu metadonă este o opțiune pentru dvs. ....	7
Schema tratamentului .....	8
Administrarea metadonei în paralel cu alte medicamente ..	9
Cât timp mă voi afla în tratament cu metadona .....	9
Suport psihologic .....	10
HIV/SIDA, hepatita și metadonă .....	14
Sfaturi privind administrarea metadonei .....	14
Dacă vă aflați în spital sau în izolatorul de detenție preventivă .....	15
Cum pot fi evitate efectele adverse .....	16
Metadona și ameliorarea durerilor .....	16
Femeile și metadona .....	17
Confidențialitatea .....	17
Metadona și lucrul .....	18
Administrarea metadonei la domiciliu .....	19
Modalitățile de păstrare a metadonei .....	20
Finalizarea tratamentului .....	20
Adrese utile .....	23

## Ce reprezintă tratamentul farmacologic cu metadonă (TFM)

TFM ajută la depășirea dependenței de opiacee și presupune administrarea îndelungată a medicamentului în combinație cu suportul psihosocial.

TFM contribuie la normalizarea funcțiilor neurologice și hormonale afectate de consumul heroinei sau de utilizarea altor opiacee cu acțiune de scurtă durată.

TFM Vă oferă posibilitatea de a îmbunătăți starea fizică și psihologică și de a beneficia de asistența de care aveți nevoie.

TFM este administrat în scopuri medicinale și se oferă în instituțiile medicale și penitenciarele din Republica Moldova.

***Tratamentul farmacologic cu metadonă, în cazul în care este efectuat corect, prezintă mai multe avantaje pentru pacient:***

- ✓ elimină definitiv toate simptomele abstenenței fizice (sevrăj);
- ✓ reduce sau elimină dorința de a consuma opiacee;

- ✓ neutralizează efectul altor opiacee;
- ✓ contribuie la formarea aderenței față de alte forme de tratament. Se combină pozitiv cu multe alte preparate medicamentoase prescrise pentru tratamentul pacienților cu maladii asociate;
- ✓ sporește calitatea generală a vieții pacientului. În cazul în care doza de metadonă este stabilită corect, pacientul se simte bine din punct de vedere mental și fizic, și respectiv dispăre necesitatea consumului ilegal de droguri;
- ✓ reduce necesitatea consumului stradal de droguri și riscul de supradozare;
- ✓ reduce activitatea infracțională a pacientului, întrucât acesta nu mai este nevoit să caute surse financiare pentru procurarea drogurilor;

## Tot ce trebuie să cunoașteți despre tratamentul farmacologic cu metadonă



### ***Tratamentul farmacologic cu metadonă Vă este indicat, dacă:***

- ✓ consumați opiacee, ați dezvoltat o dependență de acestea – atât mentală, cât și fizică;
- ✓ aveți test pozitiv la HIV sau hepatita C;

✓ consumați opiacee, testul dvs. HIV este negativ, nu sunteți infectat cu virusul hepatic, însă vă confrunțați în continuare cu dependența și doriți să vă ameliorați starea de sănătate;

✓ planificați o sarcină sau deja așteptați un copil dar continuați să consumați opiacee.



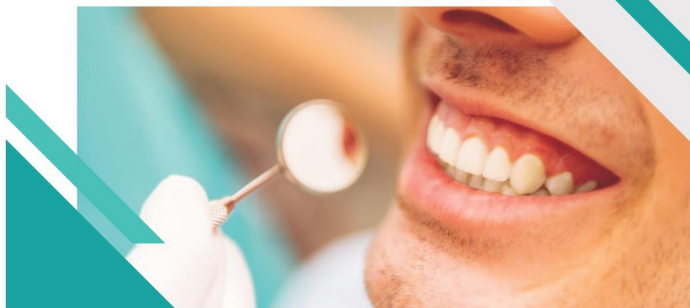
## Date despre metadonă

Metadona - este un preparat medicamentos, din categoria opioidelor sintetice cu acțiune de lungă durată, care este folosit ca un analgezic.

Metadona este un preparat medicamentos pur, produs industrial, cu un nivel redus de toxicitate pentru organele interne (ficat, inimă, rinichi), chiar și în cazul administrării îndelungate.

***În cazul administrării metadonei, cu respectarea tuturor prescripțiilor și indicațiilor, acest medicament:***

- ✓ nu produce euforie;
- ✓ nu afectează ficatul sau alte organe;
- ✓ nu afectează sistemul imunitar;
- ✓ nu dăunează dinților și oaselor.



**Cum să începeți tratamentul farmacologic cu metadonă**



Pentru a obține informații și sfaturi cu privire la începerea TFM, trebuie să vă adresați medicului narcolog sau reprezentantului organizației obștești.

De regulă, metadona se administrează sub formă de soluție de 1% (sirop). De regulă efectul apare după 40 de

minute de la administrarea preparatului cu excepția primelor cazuri de administrare, când timpul de reacție a organismului ar putea fi puțin mai îndelungat. Dozele de metadonă se stabilesc individual pentru fiecare pacient, doza nu depinde în mod necesar de cantitatea substanțelor narcotice consumate anterior. Efectul analgezic și sedativ al metadonei poate dura de la o zi până la trei zile.



**Dacă ați decis că tratamentul farmacologic cu metadonă - este opțiunea pentru dvs.**

Va trebui să treceți un examen medical confidențial la medicul narcolog, unde se va determina istoria dependenței de droguri, se va face un test privind prezența drogurilor în organism, dar și evaluarea stării fizice și mentale, inclusiv se va constata prezența sau lipsa poliței de asigurare medicală. Medicul vă va întreba despre problemele medicale, care sunt frecvent asociate cu dependența de opiacee și vă poate solicita consimțământul pentru efectuarea analizei sângelui pentru a depista HIV/SIDA, hepatite și alte maladii infecțioase.

## Schema tratamentului



Din motive de siguranță, prima doză de metadonă se va administra în cantitate redusă sau medie. De regulă, doza pentru pacienții începători este de la 10 până la 30 de mg. O doză mai mare, de la 60 până la 120 de mg pe zi și mai mult, se recomandă în cazul tratamentului de lungă durată. Doza optimă individuală pentru pacient se va stabili împreună cu medicul dvs.

### ***Doza optimă determinată pentru dvs. va produce următoarele efecte:***

- ✓ se reduce starea de sevraj;
- ✓ dispare dorința de a consuma droguri;
- ✓ dispar starea de somnolență și efectele secundare;
- ✓ vă veți simți mai energic, modul de gândire va limpezi și va apărea capacitatea și dorința de a duce un mod de viață obișnuit.

În cazul în care dorința pentru consumul de droguri nu dispare, ajustarea dozei urmează să fie discutată împreună cu medicul dvs. Conform studiilor efectuate de-a lungul anilor, la cea mai mare parte dintre pacienții care urmează tratamentul cu metadonă dispare dorința fizică de a consuma alte substanțe.



Pacienții care urmează sistematic tratamentul cu metadonă renunță la injectarea substanțelor narcotice și respectiv nu mai sunt supuși riscului de infectare cu HIV/SIDA și hepatite sau formării a abceselor în locurile de injectare.

## Administrarea metadonei în paralel cu alte medicamente



În pofida faptului că metadona se poate administra concomitent cu alte medicamente, este important ca pacientul să informeze medicul despre toate medicamentele pe care le administrează. Administrarea metadonei în combinație cu alcool, benzodiazepine, barbiturice și alte substanțe narcotice este deosebit de periculoasă pentru sănătate. Din momentul în care pacientul începe tratamentul cu metadona, acesta trebuie să renunțe la consumul de droguri și substanțe psihotrope, în caz contrar, continuarea tratamentului este inutilă. În cazul combinării metadonei și a substanțelor narcotice pot apărea diverse efecte secundare nefaste pentru sănătatea dvs.

## Cât timp mă voi afla în tratament cu metadona

TFM permite reabilitarea și re-socializarea pacientului, acesta fiind un proces de lungă durată, întrucât dependența de droguri, pe lângă tulburările de sănătate psihologică și fizică pe care le manifestă, destabilizează și toate celelalte

aspecte ale vieții cotidiene. Cu cât istoria de consum a opiaceelor este mai îndelungată, cu atât mai îndelungat va fi și procesul de recuperare.

În cazul tratamentului cu metadonă de scurtă durată, adică în timpul unui curs de detoxificare, se va ameliora doar starea generală a sănătății și va fi eliminat simptomul de sevraj, însă pacientul în continuare se va confrunta cu neliniștea, depresia din cauza problemelor nerezolvate, care s-au acumulat în perioada consumului de droguri.

Tratamentul prelungit, de la 6 până la 12 luni și mai mult, asigură un rezultat de lungă durată. Atunci când pacientul urmează un tratament de lungă durată, el se poate ocupa cu orice activitate, inclusiv muncă, studii, întemeierea familiei și avea o viață activă. În cazuri individuale tratamentul poate dura toată viața.

Este important de a conștientiza specificul bolii, care presupune o maladie cronică, remisivă care necesită tratament pe termen lung.

Cei care întrerup tratamentul prematur sunt mai predispuși să reiei consumul de droguri, decât cei care continuă tratamentul până la obținerea rezultatelor optime. Durata tratamentului farmacologic cu metadonă se va stabili doar de comun cu medicul dvs.

## Suport psihologic

Pentru obținerea celor mai bune rezultate, tratamentul cu metadonă trebuie combinat cu suportul psihologic acordat de organizațiile neguvernamentale specializate. Astfel, problemele acumulate pe parcursul perioadei de dependență pot fi mai simplu soluționate. Fără o abordare integrată, care pe lângă medicament mai presupune și susținerea psihosocială, efectele tratamentului cu metadona sunt similare cu detoxificarea.



***La moment, în Republica Moldova există următoarele tipuri de suport social***



### *Psihoterapia individuală*

Scopul unei asemenea terapii este de a înțelege motivația personală care a determinat dependența de droguri, de a conștientiza evoluțiile proprii dispoziției și de a deprinde

dirijarea acestora de sine stătător, fără a recurge la consumarea substanțelor psihoactive; de a obține informații despre modalitățile speciale de conservare a lucidității și de profilaxie a stărilor de criză; de a învăța aptitudini pentru a putea stabili și păstra relații interpersonale în stare conștientă.



### *Grupurile de suport reciproc „Narcomanii Anonimi”*

Sunt grupuri de inițiativă sau organizații prestatoare de servicii anonime și gratuite, deschise pentru includerea persoanelor care au consumat droguri și sunt ferm decise să urmeze un mod sănătos de viață. Grupul activează în baza unui program de creștere spirituală în 12 pași. Acesta nu este un curent religios sau o structură confesională. În cadrul acestor grupuri se asociază oameni cu diferite perioade de conștientă (remisie) care își pot împărtăși experiența de însănătoșire.



### *Comunitățile terapeutice*

În comunitățile de acest gen este creată o atmosferă „de seră”, în care sunt minimizate efectele stresurilor vieții cotidiene, este redusă probabilitatea provocărilor din partea consumatorilor activi de droguri. Persoanei îi este acordată posibilitatea să se concentreze asupra însănătoșirii. În cadrul comunităților terapeutice activează psihologi, psihoterapeuți și consultanți. Consultanții comunităților prin propriul exemplu demonstrează că este posibilă și o viață lucidă și își împărtășesc propria experiență de însănătoșire.



## Susținerea psihosocială în cadrul centrelor de zi

În centrele de acest tip sunt organizate sistematic grupuri de suport reciproc sub îndrumarea unor instructori profesioniști. Oamenii care au vizitat cu regularitate întrunirile în cadrul grupurilor de suport reciproc, obțin susținere, abilități noi de interacțiune socială, învață să trăiască fără droguri, restabilesc relațiile cu copiii și părinții sau alți membri de familie. În cadrul acestor centre de asemenea puteți beneficia de:

- ✓ programe de instruire, atât pentru sporirea nivelului de informare, cât și pentru dezvoltarea diferitor abilități, necesare pentru facilitarea procesului de resocializare.

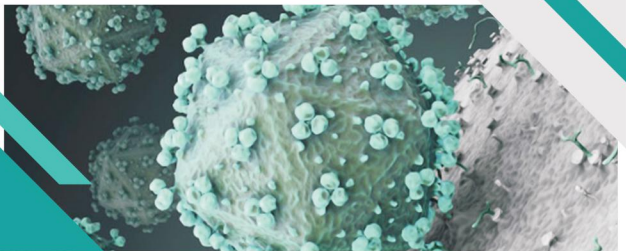
- ✓ suport din partea asistenților sociali întru soluționarea în timp util a problemelor sociale de diferită natură.

- ✓ servicii ale psihologilor care acordă asistență profesională în identificarea legăturilor de cauzalitate în procesul de formare a stabilității pentru un proces de însănătoșire dinamic.

- ✓ servicii ale consultanților “de la egal la egal”.

- ✓ consultații ale juriștilor.

În cazul întrebărilor curente le puteți discuta cu medicul dvs. sau reprezentantului organizației obștești specializate în domeniu.



## HIV/SIDA, hepatita și metadona



În cazul în care sunteți infectat cu HIV/SIDA, hepatita B sau C, tratamentul cu metadona vă permite să duceți o viață normală, prin renunțarea la consumul ilegal de droguri. Veți beneficia de limpezirea conștiinței care va îmbunătăți responsabilitatea, și având grijă de propria sănătate, veți îmbunătăți alimentația și veți putea administra la timp medicamentele prescrise. Cu toate acestea, medicamentele prescrise pentru tratamentul HIV/SIDA și a hepatitelor pot necesita, în unele cazuri, ajustarea dozei de metadonă. Discutați aceste aspecte cu medicul dvs.

## Sfaturi privind administrarea metadonei



✓ Efectele terapeutice ale metadonei sunt mai bune atunci când preparatul este administrat o dată pe zi, la aceeași oră, preferabil în prima jumătate a zilei, de la 8:00 până la 11:00.

✓ Metadona nu se va administra în niciun caz pe nemâncate.

✓ După administrarea preparatului este necesar să beți apă.

✓ Pentru a ajusta corect doza prescrisă, sunt necesare câteva zile. Administrarea altor medicamente poate influența schema de tratament.

✓ Consumul de opiacee în timpul TFM nu cauzează ebrietate narcotică, totodată, în cazul în care consumați în paralel droguri ilegale vă expuneți unui risc sporit de supradozaj, sau pot apărea efecte adverse.

Stabilirea dozei optime de metadonă dvs. poate dura până la 6 săptămâni.

## **Dacă vă aflați în spital sau în izolatorul de detenție preventivă**

Informați imediat medicul sau reprezentanții organelor de drept despre faptul că urmați un tratament cu metadonă. Acest lucru este extrem de important pentru administrarea la timp a dozei prescrise de metadonă, dar și evitarea unei eventuale înrăutățiri a stării de sănătate din cauza combinării medicamentelor. Rugați personalul spitalului sau al sectorului de poliție să discute cu medicul dvs. responsabil de TFM, pentru a confirma faptul că urmați cu adevărat un tratament farmacologic cu metadonă și necesitați administrarea medicamentului în cantitatea și la timpul prestabilit.

## Cum pot fi evitate efectele adverse

***În cursul tratamentului farmacologic cu metadonă sunt posibile următoarele efecte adverse:***

✓ **Constipație.** Pentru a evita acest efect, consumați alimente bogate în fibre (legume, fructe, cereale), produse lactate fermentate. Beți multă apă. Evitați produsele bogate în grăsimi, discutați acest aspect cu medicul dvs.

✓ **Transpirație.** Ajustarea dozei va ajuta la reducerea transpirației, deși există și alte medicamente pentru eliminarea acesteia, discutați acest aspect cu medicul dvs.

✓ **Scăderea libidoului.** La consumatorii de opiacee se observă, de cele mai multe ori, reducerea activității sexuale. Trebuie să discutați cu medicul dvs. despre modalitățile de îmbunătățire a funcției sexuale.

## Metadona și ameliorarea durerilor

Metadona poate reduce durerea, însă odată cu administrarea unor doze stabile, vă puteți deprinde cu efectul de anihilare a durerii și, posibil, veți avea nevoie de preparate suplimentare în acest scop. Consultați acest aspect cu medicul dvs.



## Femeile și metadona



La femeile care urmează tratamentul farmacologic cu metadonă

- ✓ sporește probabilitatea normalizării ciclului menstrual;
- ✓ se îmbunătățește starea generală a sănătății care permite planificarea unei sarcini;
- ✓ se creează condiții favorabile pentru supravegherea cu succes în perioadele prenatale și postnatale;
- ✓ se reduce riscul avortului spontan;
- ✓ cresc șansele de a da naștere unui copil fără sindromul de abținere;
- ✓ se reduce practicarea sexului comercial de către femeile dependente de droguri, astfel micșorându-se riscul infectării cu HIV, hepatitele B și C, precum și alte maladii cu transmitere sexuală.

## Confidențialitatea



Pacienții încadrați în TFM sunt protejați prin lege cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului și legea privind protecția datelor cu caracter personal. Nu se permite divulgarea faptului că dvs. urmați un tratament cu metadonă, cu excepția următoarelor situații:

✓ La solicitarea întemeiată a organului de urmărire penală, a instanței de judecată în legătură cu desfășurarea urmăririi penale sau a procesului în conformitate cu prevederile legislației;

✓ La solicitarea avocatului parlamentar și a membrilor Consiliului consultativ, creat de Centrul pentru Drepturile Omului cu scopul asigurării protecției tuturor persoanelor împotriva torturii și a altor pedepse sau tratamente crude, inumane sau degradante;

✓ Cu permisiunea dvs. în scris și stipularea expresă a permisiunii dvs. de divulgare a informațiilor în anumite circumstanțe, de exemplu pentru transmiterea istoriei dvs. altui medic sau implicarea echipei multidisciplinare pentru susținere psihosocială.

## Metadona și lucrul



Administrarea unei doze stabile de metadonă nu trebuie să influențeze capacitatea dvs. de lucru. La angajarea în câmpul muncii nu este necesar să comunicați despre faptul că urmați un tratament cu metadonă, cu excepția cazului în care aveți nevoie să lipsiți sau să întârziați la locul de muncă pentru a putea vizita centrul medical specializat (fără a specifica tratamentul pe care îl urmați).

## Administrarea metadonei la domiciliu



La începutul tratamentului, în mod obligatoriu veți vizita zilnic centrul medical specializat pentru administrarea dozei de metadonă sub supraveghere.

Totodată:

✓ în cazul în care cu regularitate vă prezentați la punctul de administrare pentru a vi se administra o doză prescrisă de către medic de metadonă, în același timp starea sănătății dvs. s-a ameliorat și nu consumați substanțe psihoactive ilegale;

✓ dacă relațiile dvs. cu familia s-au îmbunătățit și aveți o activitate sau un post de muncă stabil,

✓ dacă testarea periodică la prezența drogurilor (o dată pe lună) atestă lipsa substanțelor narcotice în organism;

✓ dacă corespundeți criteriilor enumerate mai sus și urmați tratamentul farmacologic cu metadona de cel puțin 6 luni;

Atunci puteți discuta împreună cu medicul dvs. posibilitatea eliberării metadonei pentru administrare de sine stătătoare la domiciliu (cu respectarea tuturor indicațiilor prevăzute).

## Modalitățile de păstrarea a metadonei

Doza dvs. terapeutică de metadonă poate afecta grav sănătatea și chiar cauza decesul unei persoane care nu a consumat niciodată opiacee.

Fiți precauți:

- ✓ nu plasați medicamentul într-un recipient care poate fi confundat cu alte recipiente pentru uz casnic;
- ✓ se recomandă plasarea medicamentului într-un recipient bine închis;
- ✓ păstrați medicamentul într-un loc inaccesibil pentru copii.



## Finalizarea tratamentului

Dacă planificați finalizarea tratamentului, discutați despre aceasta cu medicul dvs. Încetarea administrării metadonei poate dura timp îndelungat, deoarece doza trebuie redusă treptat. Este important de înțeles, reducerea bruscă a dozei preparatului de metadonă sau întreruperea tratamentului

poate avea consecințe negative, inclusiv reluarea consumului de droguri.

Nivelul sensibilității la durere, odată cu încetarea tratamentului, depinde de cât de corect a fost redusă doza și dacă pacientul a consumat substanțe narcotice suplimentare în timpul tratamentului farmacologic cu metadonă.

După finalizarea tratamentului farmacologic cu metadonă nu este exclusă o stare de neliniște, dereglarea ne semnificativă a somnului, reducerea poftei de mâncare, lipsa dispoziției timp de câteva săptămâni. Discutați cu medicul dvs. despre administrarea unui tratament cu acțiune de fortificare generală, după finalizarea TFM. Totuși, nu trebuie să vă îngrijorați, cu timpul starea sănătății se va ameliora.

Pe parcursul și după finalizarea tratamentului este important să măriți cercul celor care vă pot oferi susținere. La fel, puteți apela la serviciile centrelor de reabilitare și cele ale organizațiilor obștești.

Dacă considerați că în cazul dvs. există riscul de a recidiva, reveniți imediat în program pentru un tratament repetat. Reluarea tratamentului nu reprezintă un eșec.

Finalizarea definitivă a TFM poate dura de la 6 luni până la 1 an, timp în care veți putea înceta absolut tratamentul cu metadonă. Niciodată nu stabiliți anticipat termenii limită pentru încetarea tratamentului. Împreună cu medicul dvs. veți finaliza tratamentul doar atunci când veți fi pregătit.

## Adrese utile:

**Dispensarul Republican de Narcologie**, mun. Chișinău,  
str. P. Rareș 32. Tel.: 022 293 685, 022 293 684.

**Secția narcologică nr 1**, mun. Chișinău, str. Grenoblea 147. Tel.: 022 723 741

**Secția narcologică nr 4**, mun. Chișinău, str. Gh. Madan 87/7. Tel.: 022 465 548

**Cabinetul narcologic din mun. Bălți pe lângă Centrul Consultativ al Spitalului municipal**, str. Decebal 101, cab. 101. Tel.: 0231 349 86

**Cabinetul narcologic din mun. Comrat**, str. Pobeda 46, cab. 81. Tel.: 0298 234 33

**Cabinetul narcologic din mun. Cahul**, str. Ștefan cel Mare 27, cab. 404. Tel.: 0299 32 201

**Cabinetul narcologic din or. Edineț**, str. Independenței 81, cab. 413. Tel.: 0246 22 101

**Cabinetul narcologic din or. Soroca**, str. Kogălniceanu 1, Secția consultativă a Spitalului raional. Tel.: 0230 264 19

**Cabinetul narcologic din or. Ungheni**, str. Romană 27, cab. 214. Tel.: 0236 223 82

**Asociația obștească "Viața Nouă", Centrul "Pas cu Pas"**,  
mun. Chișinău, str. Independenței, 6/2. Tel.: 022 664 586

**Asociația obștească "Tineretul pentru dreptul la viață", Centrul "Puls"**,  
mun. Bălți, bulevardul Victoriei 7A. Tel.: 0231 925 51, 0231 393 32

**Asociația obștească "Viața Nouă", Centrul "Pas cu Pas"**  
or. Cahul, str. Negruzzi 46. Tel.: 0299 842 83

**Narcomanii anonimi din Moldova**. Tel.: 060 209 400,

**Centrul social regional pentru oamenii care trăiesc cu HIV/SIDA "Renașterea"**,  
mun. Chișinău, str. Melestiu 20M. Tel.: 022 809 292

**Centrul social regional pentru oamenii care trăiesc cu HIV/SIDA "Viață cu speranță"**,  
mun. Bălți, bulevardul Pobeda 7A. Tel.: 0231 36 573

**Centrul susținerii sociale a oamenilor care trăiesc cu HIV/SIDA, subdiviziunea ГУ «ЦПБ СПИД и ИЗ»**, mun. Tiraspol, str. Mira, 33, bloc 14.  
Tel.: 1600373 533 23477; 1600373 533 58034